

RES —————
CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS
HISTORICA
—————
—————

Rada Naukowa

Jacek Banaszekiewicz, Henryk Gmiterek, Grzegorz Jawor, Ēriks Jēkabsons,
Roman Jurkowski, Tomáš Knoz, Jan Lewandowski, Robert Litwiński, Marek Mądzik,
Władimir Morozan, Tomasz Pawelec, Jan Pomorski, Serhij Posokhov, Krzysztof Skupieński,
Dariusz Słapek, Victor Spinei, Andrzej Stępnik, Ryszard Szczygieł, Jan Szymczak,
Leonid Tymoszenko, Jacek Wijaczka, Małgorzata Willaume, Marek Woźniak,
Zbigniew Zaporowski, Leonid Zaszkilniak

Redakcja

Dariusz Słapek (redaktor naczelny), Anna Sochacka (zastępcza redaktora)
Paweł Madejski (sekretarz), Jerzy Ternes (sekretarz)

Adres Redakcji

Instytut Historii UMCS
pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a, 20-031 Lublin
e-mail: insthist@klio.umcs.lublin.pl
tel./faks: (81) 537-52-82
<http://reshistorica.umcs.lublin.pl/>

RES

CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS

HISTORICA

NR 36 ROK 2013

Recenzenci

Jarosław Cabaj, Wiesław Caban, Dariusz Dąbrowski, Tomasz Kempa, Agata Kluczek,
Zdzisław Noga, Wojciech Piasek, Tomasz Pawelec, Bogdan Rok, Stanisław Rosik, Paweł Sierżęga,
Jacek Tebinka, Romuald Turkowski, Mariusz Wołos, Sławomir Zonenberg, Michał Zwierzykowski

Redaktor wydawniczy
Teresa Dunin

Projekt okładki i stron tytułowych
Agnieszka Muchowska

Skład
Marian Grudziński

Streszczenia opublikowanych artykułów są dostępne online w międzynarodowej bazie danych
„The Central European Journal of Social Sciences and Humanities” <<http://cejsh.icm.edu.pl>>

© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2013

ISSN 2082-6060

Wersją pierwotną czasopisma jest wersja papierowa

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

20-031 Lublin, ul. Idziego Radziszewskiego 11

tel. 81 537 53 04

www.umcs.lublin.pl/wydawnictwo

e-mail: sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl

Dział Handlowy

tel./fax 81 537 53 02

e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

Druk i oprawa

Elpil, 08-110 Siedlce, ul. Artyleryjska 11

Nakład 100 egz.

Spis treści

ARTYKULY

MONIKA WŁUDZIK, KAROL KŁODZIŃSKI <i>O historycznym znaczeniu przekładu. Nowożytna terminologia w badaniach nad kancelarią cesarską okresu pryncypatu</i>	11
PIOTR KOCHANEK <i>Chorycjusza z Gazy i jego „Obrona mimów” rozumiana jako kryptoapologia cesarzowej Teodory</i>	31
ANDRZEJ PLESZCZYŃSKI <i>Die uralten Wurzeln des neuzeitlichen Polenstereotyps bei den Deutschen, oder: Welchen Zusammenhang hatte Hitlers Propaganda mit der Wahrnehmung der Slawen im Mittelalter?</i>	55
MARIUSZ BARTNICKI <i>Ceremoniał powoływania władców na Rusi w XII wieku na przykładzie intronizacji książąt Igora Światosławowicza i Izjasława Mściśławowicza w 1146 roku</i>	73
OLEKSANDR BARAN <i>Mieszkańcy ośrodków grodowo-miejskich Rusi Halicko-Wołyńskiej: problemy prawne, ustrojowe, związki z zarządem terytorialnym</i>	87
MARGARITA A. KORZO <i>„Spis tento Otázek trojich” Łukasza z Pragi: przyczynek do historii katechizmów braci czeskich i ich roli w piśmiennictwie polskim (XVI wiek – pierwsza połowa XVII stulecia)</i>	103
DARIUSZ KUPISZ <i>Dobra ziemskie Podlodowskich herbu Janina w powiecie radomskim i stężyckim w XVI i XVII wieku</i>	145
WITOLD FILIPCZAK <i>Rozdwojone wołyńskie sejmiki poselskie w 1786 roku</i>	163

DOMINIK SZULC	
<i>Relikwie z kościoła pw. św. Stanisława Biskupa w Modliborzycach z drugiej połowy XVIII wieku i okoliczności ich zdeponowania</i>	191
ЛЮДМИЛА ПОСОХОВА	
<i>Реформы духовных учебных заведений в Российской империи в конце XVIII – в начале XIX века и историческая судьба православных коллегиумов Украины</i>	203
MONIKA GABRYŚ-SŁAWIŃSKA	
<i>Wielka Wojna na łamach warszawskiego „Tygodnika Ilustrowanego” – okres okupacji niemieckiej</i>	219
LECH MALISZEWSKI	
<i>Uwagi o wyratowaniu części żołnierzy polskich z matni w Bretanii w roku 1940</i>	243
ЕКАТЕРИНА ЕРЕМЕЕВА, ВЛАДИМИР КУЛИКОВ	
<i>Потребительский идеал в юмористическом дискурсе Советской Украины: контент-анализ советских анекдотов и журнала «Перец»</i>	261
MAREK WOŹNIAK	
<i>Metodologia a historia: horyzont oczekiwań, przestrzeń doświadczeń</i>	279

MATERIAŁY

KATARZYNA MADEJSKA	
<i>Sprawiedliwość kosztuje: procedury i ich koszty ponoszone przez mieszczan stojących przed sądami różnych instancji (na przykładzie sprawy mieszczanina kazimierskiego Wawrzyńca Królika z 1628 roku)</i>	289
MIROŚLAW SZUMIŁO	
<i>Działalność redakcji „Trybuny Ludu” w 1955 roku w świetle raportu ambasadora sowieckiego w Warszawie</i>	301

ARTYKULY RECENZYJNE I RECENZJE

Polskie samobójstwo, czyli pięćdziesiąt cztery uwagi, pytania, komentarze, refleksje i opinie o książce Piotra Zychowicza, <i>Oblęd '44. Czyli jak Polacy zrobili prezent Stalinowi, wywołując Powstanie Warszawskie</i> , Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2013, ss. 511 (Marek Sioma).....	315
--	-----

* * *

Geoffrey z Monmouth, <i>Historia królów Brytanii</i> , tłum. Aleksandra Radomska, Armoryka, Biblioteka Tradycji Europejskiej nr 40, Sandomierz 2012, ss. 269 (Tomasz Tarczyński).....	325
Joanna Matyasik, <i>Obóz polityczny króla Michała Korybuta Wiśniowieckiego</i> , Warszawa 2011, ss. 395 (Leszek A. Wierzbicki).....	327

Andrzej Przybyszewski, <i>9. Pułk Ułanów Małopolskich 1809–1947</i> , Radomyśl Wielki 2011, historyczna.pl , ss. 461 (<i>Marcin Tuzinek</i>).....	329
Mateusz Staroń, <i>Likwidacja Polskiego Korpusu Posiłkowego w 1918 roku. Losy legionistów po traktacie brzeskim</i> , Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2013, ss. 288 (<i>Agnieszka Kidzińska</i>).....	334
<i>Mobilizacja marcowa 1939</i> , red. Andrzej Wesołowski, Kamil Stepan, Centralne Archiwum Wojskowe im. mjr. Bolesława Waligóry, Instytut Polski i Muzeum im. gen. Sikorskiego, Warszawa 2012, ss. 592 (<i>Michał Kuchciak</i>).....	337
Joanna Pisulińska, <i>Lwowskie środowisko historyczne w okresie międzywojennym (1918–1939)</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2012, ss. 358 (<i>Dominika Staszczyk</i>).....	341
Barbara Wagner, <i>Szkola publiczna w Polsce w XX wieku. Zarys dziejów społecznych</i> , Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2013, ss. 343 (<i>Andrzej Stępnik</i>).....	344
Dorota Gałaszewska-Chilczuk, <i>„Wrogie” uniwersytety. Polityka państwa komunistycznego wobec Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej (1944–1969)</i> , Warszawa 2013, ss. 292 (<i>Janusz Wrona</i>).....	349
<i>„Zwrot polityczny ’48. Między polską drogą a projektem uniwersalnym</i> , red. Marek Jabłonowski, Wojciech Jakubowski, Tadeusz Krawczak, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, Archiwum Akt Nowych w Warszawie, Warszawa 2013, ss. 753 (<i>Janusz Szczepański</i>).....	354
Kazimierz Ilski, red., <i>Człowiek w świecie zwierząt – zwierzęta w świecie człowieka</i> , Poznań 2012, ss. 138 (<i>Katarzyna Daniluk</i>).....	357
„Stratum Plus”, nr 6: <i>Слова и вещи</i> , Sankt-Petersburg–Kiszyniów–Odessa–Bukareszt 2010, ss. 363 (liczne ryciny i mapy w tekstach) (<i>Paweł Madejski</i>).....	362

SPRAWOZDANIA

Konferencja naukowa „Europa Unii. Unie polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej: historia i tradycje. W 600. rocznicę unii horodelskiej i 444. rocznicę unii lubelskiej”, Lublin–Chełm–Horodło, 3–6 października 2013 r. (<i>Paweł Jusiak</i>).....	367
---	-----

IN MEMORIAM

Dr Artur Czuchryta (15 V 1967 – 3 III 2013) (<i>Małgorzata Kolacz-Chmiel</i>).....	373
--	-----